

**THE PERCEPTION OF ADMINISTRATORS CONCERNING
ROLE EXPECTATION AND ROLE PERFORMANCE OF
NURSES WITH A MASTER'S DEGREE IN NURSING
IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION
OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH**

ORANIT SUWINTHARAKORN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(ADULT NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2004**

ISBN 974-04-5337-6

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท
ทางการพยาบาลตามการรับรู้ของผู้บริหารในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (THE PERCEPTION
OF ADMINISTRATORS CONCERNING ROLE EXPECTATION AND ROLE
PERFORMANCE OF NURSES WITH A MASTER'S DEGREE IN NURSING
IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH)

อรนิต สุวินทรากร 4236651 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ประคอง อินทรสมบัติ, ค.บ.,ค.ม., เขียวลักษณ์ เลาหะจินดา,
วท.บ., ค.ม

บทคัดย่อ

การวิจัยความสัมพันธ์เชิงพรรณานี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา บทบาทที่คาดหวัง บทบาทที่ปฏิบัติจริงและ
ความพึงพอใจในบทบาทของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการพยาบาล
ตามการรับรู้ของผู้บริหารในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวัง
ในบทบาทของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการพยาบาล ประชากรเป้าหมาย
เป็นผู้บริหารในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข 263 คน ซึ่งรับผิดชอบพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับ
ปริญญาโททางการพยาบาลจำนวน 282 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน 2543 ถึง เดือนเมษายน 2544
ด้วยวิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสำรวจรายชื่อของพยาบาลที่สำเร็จ
การศึกษาในระดับปริญญาโทการพยาบาลและผู้บริหาร และแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง บทบาท
ที่ปฏิบัติจริง และความพึงพอใจ ในบทบาทของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการพยาบาล
เครื่องมือวิจัยใช้บทบาทการปฏิบัติการพยาบาล ชั้นสูงของสภาการพยาบาลเป็นกรอบแนวคิด ตรวจสอบความตรง
ตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ในบทบาทที่คาดหวังได้เท่ากับ .96 บทบาท
ที่ปฏิบัติจริงได้เท่ากับ .95 และความพึงพอใจในบทบาทเท่ากับ .96 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย การทดสอบค่าที่
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และ LSD

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีความคาดหวังในบทบาทของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท
ทางการพยาบาลอยู่ในระดับสูง ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีการรับรู้บทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับต่ำ ทั้งโดยรวม
และรายด้าน เมื่อทดสอบความแตกต่างกัน พบว่า บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงมีความแตกต่างกัน
ทั้งโดยรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีความพึงพอใจต่อบทบาทของพยาบาลที่สำเร็จ
การศึกษาระดับปริญญาโททางการพยาบาล ในระดับต่ำทั้งโดยรวมและรายด้าน และพบว่า ผู้บริหาร
มีความพึงพอใจในบทบาทของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการพยาบาลแตกต่างกันในแต่ละ
กลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่คาดหวังสูง-ปฏิบัติจริงสูงมีความพึงพอใจในบทบาทสูงกว่า
กลุ่มคาดหวังสูง-ปฏิบัติจริงต่ำ และกลุ่มคาดหวังต่ำ-ปฏิบัติจริงต่ำ ส่วนกลุ่มคาดหวังสูง-ปฏิบัติจริงต่ำ และกลุ่ม
คาดหวังต่ำ-ปฏิบัติจริงต่ำ มีความพึงพอใจในบทบาทไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ พบว่า ผู้บริหารที่มีความแตกต่าง
กันของอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบันแตกต่างกัน มีความคาดหวังในบทบาท
ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัจจัยด้านประเภทโรงพยาบาลพบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในประเภทโรงพยาบาลแตกต่างกัน
มีความคาดหวังในบทบาทของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการพยาบาล
ด้านคุณธรรม จริยธรรมและกฎหมายแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถ
นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการกำหนดและพัฒนาบทบาทของพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท
ทางการพยาบาลให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

THE PERCEPTION OF ADMINISTRATORS CONCERNING ROLE EXPECTATION AND ROLE PERFORMANCE OF NURSES WITH A MASTER'S DEGREE IN NURSING IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH.

ORANIT SUWINTHARAKORN 4236651 RAAN/ M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORS: PRAKONG INTARASOMBAT, B.Ed. (NURSING), M.Ed. (NURSING Adm.), YAUWALUK LAUHACHINDA, B.Sc. (NURSING), M.Ed. (NURSING Adm.)

ABSTRACT

The purposes of this correlational descriptive study were to examine role expectation and role performance of nurses with a master's degree in nursing who worked in hospitals under the jurisdiction of the Ministry of Public Health (MOPH) as perceived by administrators; to study the administrators' satisfaction with the role of nurses with a master degree in nursing; and to explore personal factors of administrators related to role expectation. The target population consisted of 263 administrators working in hospitals under the jurisdiction of the MOPH who were responsible for 282 master's-prepared nurses. The data were collected from September 2000 to April 2001 by mail questionnaires. The research instruments used for data collection consisted of two sets of questionnaires developed by the researcher. The first was a survey form for a name list of nurses with a master's degree in nursing and administrators; the second was a self-administered questionnaire, which comprised 2 parts: 1) Demographic data form and 2) Role expectation, role performance, and role satisfaction questionnaire. The questionnaire was developed based on the role of advanced nursing practice as described by the Thai Nursing Council. It was validated by 5 experts. Reliability of the questionnaire was established. The Cronbach Alpha Coefficient obtained for role expectation was .96, role performance was .95, and role satisfaction was .96. The data were analyzed by using descriptive statistics, t-test, one-way ANOVA, and LSD.

The results indicated that role expectation of nurses with a master's degree in nursing, as perceived by administrators was at a high level in each and in overall role components, while role performance was at a low level in each and in overall role components. There was a significant difference between role expectation and role performance in each and in overall role components ($p < .001$). The administrators' satisfaction with the role of nurses with a master's degree in a nursing was at a low level in each and in overall role components. To consider the administrators' satisfaction regarding the groups of role congruity and role incongruity, it was found that there was a statically significant difference in their satisfaction ($p < .05$). The mean score of administrators' satisfaction in Group 1 (high role expectation – high role performance) was higher than that of Group 2 (high role expectation – low role performance) and Group 4 (low role expectation – low role performance), but there was no difference in administrators' satisfaction between Group 2 and Group 4. When the mean scores of role expectation were compared regarding age, educational level, years of experience with the current position, and type of hospitals, it was found that there were only significant differences in role expectation in ethical and legal role, regarding type of hospitals ($p < .05$). The results of this study can provide the baseline information to develop the role and function of nurses with a master's degree in nursing in the organization.

KEY WORDS : ROLE EXPECTATION / ROLE PERFORMANCE / ADMINISTRATORS / NURSES / MASTER'S DEGREE IN NURSING

118 pp. ISBN 974-04-5337-6